

แบบคำขอเสนอพิจารณาเพื่อประกาศเป็นงานประเพณีท้องถิ่นเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หรืองานประเพณีท้องถิ่น

เสนอต่อ : คณะกรรมการพิจารณาการจัดงานประเพณีท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดยโสธร

.....

1.ชื่อ.....องค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง.....อำเภอมหาชนะชัย..... จังหวัดยโสธร...

2.ชื่องานประเพณี / ชื่อ โครงการ.....ประเพณีบุญหลักเสตำบลคูเมือง.....

3.ลักษณะงานประเพณี :

☒ เป็นงานประเพณีเฉพาะในพื้นที่ ของอปท. ไค อปท. หนึ่ง

☐ เป็นงานประเพณีของหลาย อปท ในเขตอำเภอ หรือจังหวัด ได้แก่ ประเพณีงานมาลัยข้าวตอก, งานบุญบั้งไฟประจำปี

4.ช่วงระยะเวลาจัดงาน และสถานที่หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ

การจัดงานประเพณีบุญหลักเสตำบลคูเมือง วันที่กำหนดเป็นประเพณีทำบุญตักบาตรหลักเส (บุญหลักเส) คือ ในราวข้างขึ้นเดือนแปดค่ำ เดือนเจ็ด ไปถึงสิบห้าค่ำเดือนเจ็ด แล้วแต่ความพร้อมของแต่ละปี

5.ประวัติความเป็นมาหรือการเริ่มต้นของงานประเพณี

ประเพณีบุญหลักเสตำบลคูเมือง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร มีเสาหลักเส ตั้งในบริเวณทุ่งนาในเขตพื้นที่ หมู่ที่ 1 ตำบลคูเมือง อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร (จังหวัดอุบลราชธานีในสมัยนั้น) เนื้อที่ 3 ไร่ - งาน - ตารางวา

ในสมัยราวปีพุทธศักราช 2480 ปี ที่ผ่านมา ผู้เฒ่าผู้แก่ในหมู่บ้านคูเมืองหลายๆ คน ได้ฝันเห็นว่า เหมือนมีชายรูปร่างสูงใหญ่ ผิวสีดำ นอนร้องครวญครางอยู่ใต้พื้นดิน ขอให้นำตัวช่วยเอาขึ้นจากที่หับอยู่ในท่านองความฝันเดียวกัน

ต่อมามีชาวบ้านคนหนึ่ง ซึ่งทราบภายหลังว่า คุณปู่ท่านที่ฝันได้ไปปั้นคุนหา อยู่บริเวณโนนน้ำอ้อม ในขณะที่กำลังปั้นทันทันนา ได้ยินเสียงจอบกระทบกับหิน หรือเหล็กจึงหยุดชุด แล้งสังเกตวัตถุที่พบเป็นก้อนหินขนาดใหญ่ฝังอยู่ใต้ดิน ลีกลงไป จงชวนชาวบ้านมาช่วยกันขุด ว่าวัตถุดังกล่าวคืออะไร ขุดลึกลงไปจนสุดด้ามเสียมประมาณ 2 เมตร ก็พบหินรูปร่างประหลาดๆ ที่ไม่เคยเห็นที่ไหนมาก่อน นำอัศจรรย์ใจยิ่งนัก รูปหินนั้นคล้ายๆ แท่งไบเสมา (มีลักษณะเป็นหินทราย) เลยช่วยกันยกขึ้นจากดินไปวางไว้ที่คันแทนนาที่ปั้น โดยช่วยกันแบกอุ้มหลายคน ซึ่งประชาชนในหมู่บ้านคูเมืองและใกล้เคียง พากันมาดูในสิ่งที่พบว่า เป็นสิ่งแปลกใหม่ ไม่เคยพบเห็น

สมัยนั้น ผู้ใหญ่บ้าน ปุปลัดธน อัครพัฒน์ ได้ให้ความเห็นว่า น่าจะเป็นหลัก.....สมัยขอมเจริญรุ่งเรือง ก็อันเชิญมาตั้งไว้ใต้ต้นไม้ใหญ่ ภายในบริเวณโนนน้ำอ้อม สมัยนั้นมีค้ำบังไฟอยู่ใกล้กัน (มีต้นแสลงใหญ่)

ในวันที่พิธีนำ แท่งเสมา มาตั้งในจุดดังกล่าว โดยมีการจุดธูปเทียนบอกกล่าวนั้น ปรากฏว่ามีเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้น คือ มีลม ฝน ก่อตัวตกอย่างหนักทั้งคืน เป็นที่อัศจรรย์ใจยิ่งนัก เป็นชาวลื้อไปทั่วทั้งหมู่บ้านต่างๆ ใน 3 ตำบล ได้แก่ตำบลคูเมือง ตำบลหัวเมือง ตำบลพระเสาร์ ว่ามีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เกิดขึ้นในหมู่บ้านคูเมือง

ต่อมาเมื่อมีผู้ใหญ่ที่ชาวบ้านเคารพนับถือ เป็นพระมหาเปรียญ ชื่อคุณปู่สุทัศน์ อัครพัฒน์ ทำงานที่กรมทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ กรุงเทพมหานคร ได้กลับมาเยี่ยมบ้าน ให้แนวคิดว่า ควรทำบุญเลี้ยงพระทุกปี ก่อนถึงฤดูทำนา เพื่อขอबारมีจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ดังกล่าว (ขอฝน โชคลาภ) ในราวข้างขึ้นเดือนแปดค่ำ เดือนเจ็ด ไปถึงสิบห้าค่ำเดือนเจ็ด แล้วแต่ความพร้อมของแต่ละปี และต่อมาชาวบ้านได้กำหนด เอาเป็นประเพณีประจำหมู่บ้าน ในช่วงตั้งแต่ปี 2488 เป็นต้นมาทุกๆ ปี

โดยมีกิจกรรมต่างๆ แต่ละปีแตกต่างกันไป เช่น ตอนเย็น ก่อนวันทำบุญตักบาตร จะมีพิธีเจริญพุทธมนต์ ในวันรุ่งขึ้นจะเป็นวันตักบาตรแด่พระภิกษุสงฆ์ และร่วมรับประทานอาหาร (ข้าวป่า) เณรเณรน้อยร่วมกัน

ต่อมาเปลี่ยนจากเจริญพุทธมนต์ในตอนเย็นของอีกวัน เป็นแห่บังไฟ เพื่อไปถวายหลักศักดิ์สิทธิ์ดังกล่าว และมีการทำบุญตักบาตร ถวายอาหารแด่พระภิกษุสงฆ์ และร่วมรับประทานอาหาร (ข้าวป่า) มีการจุดบังไฟด้วย และมีมหรสพ เช่น หมอลำหรือการแสดงต่าง ๆ เป็นประจำทุกปี และบางปีจะมี ลูกศิษย์หรือศิษย์เก่า ชาวคูเมือง นำผ้าป่าหรือตั้งกองผ้าป่ามาร่วมสมทบทุน เพื่อบูรณะปฏิสังขรณ์ หลักศักดิ์สิทธิ์นั้นเป็นประจำ ราวปี พ.ศ.2535 ก็ได้มีการบูรณะปรับปรุงที่ตั้งหลักศักดิ์สิทธิ์นั้นใหม่ โดยใช้งบประมาณที่ผู้มีจิตศรัทธา รวบรวมมามอบให้ (ตามภาพที่เห็นในปัจจุบัน)

หลักศักดิ์สิทธิ์ดังกล่าว ก็คือ หลักเสตามคำเรียกที่ผู้คนชาวบ้าน และผู้เลื่อมใสศรัทธา ตั้งมั่นงานดังกล่าว ถือว่าเป็นประเพณีอันศักดิ์สิทธิ์ ที่ชาวบ้านใน 3-4 ตำบลดังกล่าวให้เกิดเป็นงานประเพณี ของทุกปี และมีผู้คนมาร่วมงาน มากขึ้นเป็นลำดับ บางปีก็เชิญ ส.ส ส.จ ผู้ว่าฯ นายอำเภอ หรือผู้นำท้องที่ ท้องถิ่นมาร่วมงานเสมอ ๆ แม้กระทั่ง ท่านอดีตรองนายกรัฐมนตรีนายยงยุทธ วิชัยดิษฐ ในฐานะเป็นอดีตลูกเขยบ้านคูเมือง พร้อมคุณแม่ อุบล วิชัยดิษฐ ก็เคยมาร่วมงานแล้ว

ผู้ให้ข้อมูลด้วยการบอกเล่า

1. คุณปู่มหาสุทัศน์ อัครพัฒน์ ปช.6 (เสียชีวิตแล้ว)
2. คุณปู่มหาอึ้ง อัครพัฒน์ ปช.7 (เสียชีวิตแล้ว)
3. หลวงปู่โฮม ฐิตธมโม (มรณภาพ)
4. ครูบุญมา เอ็มรัตน์ (เสียชีวิตแล้ว)
5. คุณปู่สมบุรณ์ คำเมือง (ยังมีชีวิตอยู่)
6. คุณปู่หาบุญชู สิงห์สำราญ ปช.3 (เสียชีวิตแล้ว)
7. คุณลุงมหาสกล สิงห์สำราญ ปช.4 (เสียชีวิตแล้ว)
8. คุณพ่อลุน มุลบุตร ผู้ใหญ่บ้าน (เสียชีวิตแล้ว)
9. คุณปู่แพทย์นาม มุลบุตร ผู้ทรงคุณวุฒิ (เสียชีวิตแล้ว)
10. คุณปู่ปลัดธน อัครพัฒน์ ผู้ใหญ่บ้าน (เสียชีวิตแล้ว)
11. คุณปู่บุญ วรรณ ผู้ใหญ่บ้าน (เสียชีวิตแล้ว)

วัตถุประสงค์ของการจัดงานประเพณี

- 6.1 เพื่อ สืบสานและอนุรักษ์ประเพณีบุญหลักเสตามตำบลคูเมือง ให้คงอยู่สืบไป
- 6.2 เพื่อส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมที่ดีงามให้คงสืบต่อไป เกิดความรักความสามัคคีในหมู่คณะ
ทั้งภาครัฐ ประชาชน ตำบลคูเมือง และพื้นที่ตำบล อำเภอใกล้เคียง
- 6.3 เพื่อส่งเสริมกิจกรรมประเพณี ที่มีลักษณะความเชื่อของชุมชนโดยรวม มิใช่ความเชื่อส่วนบุคคล

- 6.4 เพื่อส่งเสริมกิจกรรม ประเพณีที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ประชาชนตำบลคูเมืองโดยรวม
- 6.5 เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง และพื้นที่ตำบล อำเภอใกล้เคียง เข้าร่วมสืบทอดประเพณีบุญหลักเสตำบลคูเมือง ให้เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป

7.รายละเอียดการจัดกิจกรรม หรือลักษณะของงานประเพณี

- 7.1 จัดทำโครงการ/ขออนุมัติโครงการฯ บรรจุเข้าแผนพัฒนาท้องถิ่น
- 7.2 จัดตั้งคณะทำงาน/วางแผนและมอบหมายงาน
- 7.3 ประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ
- ประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน /ปราชญ์หมู่บ้าน เพื่อจัดเตรียมงานพิธีทำบุญตักบาตรบวงสรวงหลักเส
 - ร่วมพิธีทำบุญตักบาตรบวงสรวงหลักเสฯ โดยนิมนต์พระมาฉันภัตตาหารที่บริเวณหลักเสประจำชุมชนบ้านคูเมือง
 - ร่วมพิธีเปิดโดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง
 - รับรับศีล และอนุโมทนาบุญเป็นเสร็จพิธี
- 7.4 ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงาน โดยผู้ขอเงินอุดหนุน ให้นายกฯ ทราบ

8. เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะชนอย่างไร หรือคุณค่าของงานประเพณีมีต่อวิถีชีวิตชุมชน

- 8.1 สืบสานและอนุรักษ์ประเพณีที่ดึกดำบรรพ์ประจำตำบลคูเมืองให้คงอยู่สืบไป
- 8.2 ราษฎรในชุมชนมีหลักยึดเหนี่ยวจิตใจในการดำเนินชีวิตในหลักพระพุทธศาสนา
- 8.3 เกิดความรักความสามัคคีในหมู่คณะ และชุมชน

9.งานประเพณีส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงาม ความเสียสละ การมีส่วนร่วมและความสามัคคีในชุมชนอย่างไร

องค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง และชุมชน หมู่บ้าน สถานศึกษา พ่อค้าประชาชนชาวในเขตตำบลคูเมือง จะร่วมกันจัดงานประเพณีบุญหลักเสตำบลคูเมือง ประจำปีทุกปี โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนประสานงานกันก่อนดำเนินการทุกๆ ปี

10. ความสอดคล้องตามหลักเกณฑ์การจัดงานประเพณี : (หลักเกณฑ์การจัดงาน ตาม

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท. 0808.2/ว 6089 ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2564)

- ☒ เป็นกิจกรรมหรืองานที่ได้จัดให้มีขึ้น สืบทอดเป็นระยะยาวนาน
- ☐ เป็นการดำเนินการ หรือกิจกรรมภายในงานที่เกิดขึ้นประโยชน์สาธารณะ
- ☒ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงาม ความเสียสละ มีส่วนร่วม และมีความสามัคคี
- ☐ ต้องไม่มีลักษณะเป็นความเชื่อส่วนบุคคล หรือกลุ่มบุคคลบางกลุ่ม
- ☐ ต้องมีสัดส่วนของกลุ่มคนที่มีส่วนร่วมในการสืบทอดประเพณีในระดับจังหวัด อำเภอ เทศบาล

และ องค์การบริหารส่วนตำบลพอสสมควร

ลงชื่อ

(นายสมจิตร กันหาพรรค)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคูเมือง

ผู้รายงาน

